

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

20.000 ljudi manifestira za kmetško misel

Kakor že lepo vrsto let tako smo tudi letos javili naš kmetški praznik na Bledu, ki se je razvil ob ogromni udeležbi ljudstva iz vseh krajev Dravske banovine, posebej pa še z Gorenjske, v eno najbolj sijajnih manifestacij za veličino in pomen kmetške misli, kar smo jih doživeli doslej. Kmetškega dela niso namreč povečevali na Bledu kmetje sami, ampak tudi pripadniki vseh drugih stanov so izkazali čast stanu, ki za vse pridobiva njihov vsakdanji kruh.

Ze vsa zunanja slika praznika je bila nad vse slikovita in pestra. Slavnostno razpoloženje je silno dvignilo prekrasno vreme. Po cestah je vse oživelo in od povsod so se zbirali krasno okrašeni vozovi in praznično oblečeni ljudje, ki so v dolgih vrstah hiteli na zbirališče. Vlaki so dovažali vedno nove množice, in vsa ta skoro nepregledna armada krepkih kmetških mož in zastavnih fantov in ponosnih kmetških žena in deklet se je zbrala na določenem kraju enega duha in ene misli: Kmetškemu delu čast, kmetškemu narodu pa to, kar mu gre!

Danes živimo v težkih in kritičnih časih. Tega dejstva se zavedajo tudi slovenski kmetje v polni meri. In kakor se kmetje zavedajo, da so oni gospodarski steber naše države, tako se zavedajo tudi svojega političnega pomena in vedo dobro, kaj so dolžni državi. To so tudi na Bledu zbrani kmetje povedali na ves glas in so z vso odločnostjo izjavili, da hočejo močno in silno državo Jugoslavijo, izven katere za njih ni življenja in obstoja. Danes se slovenski kmet dobro zaveda, da ni samo kmet, ampak da je tudi odločen državljani kraljevine Jugoslavije, za katero je pripravljen tudi na najtežje žrtve.

In še nekaj so povedali na Bledu zbrani kmetje: Povedali so, da ne cenijo le lastnega svojega kmetškega dela, ampak da se zavedajo tudi vrednosti vseh drugih poklicev in stanov. To je tudi naravno: Kmet nikdar ne odreka kruha nikomur, ampak ga daje vsem, zato pa ne zahteva nič več kakor to, da hoče biti prav tako cenjen in spoštovan kakor so vsi drugi.

Zborovanje

Zborovanje je otvoril kmalu po 2. uri popoldne jeseniški župan g. Zabkar, ki je po kratkem pozdravu zborovalcem predlagal za predsednika zborovanja tovariša Ažmana, župana v Lescah. Ta je dal takoj besedo prvemu govorniku, banu dr. Marušiču.

Govor bana Marušiča

»Spoštovana gospoda, dragi prijatelji! V izredno veselje mi je, da morem s tega mesta pozdraviti tisoče kmetškega naroda na tem tradicionalnem kmetškem prazniku.

Ta kmetški praznik se vrši v znamenju dveh velikih simbolov. Prekrasni biser, kinč nebeški je Bled, najlepši kraj cele Slovenije, okoli katerega se zbirajo množice, ki ljubijo svoj dom, ki so pripravljene ga braniti pred sovražnikom do zadnje kaplje krvi. Gotovo ni nihče drugi bolj poklican za to kot naš kmet, ki z znojem na čelu orje, ki s težkim trudom seka gozd in ima zato lahko največji ponos, da je njegova zemlja najlepša med vsemi. To je prvi simbol. Drugi simbol je ravno tako vzvišen: Bled je letna prestolnica našega modrega vladarja in njegove rodbine (burne ovacije kraljevskemu domu!). Naši kmetje ne ljubijo samo z znojem prepojene grude, ampak tudi svojega vladarja in ni jih bolj vnetih pristašev, boljših zagovornikov in bolj pogumnih braniteljev svojega kralja in domovine kot je naš kmet. Zato sem zadovoljen, da vas v znamenju teh dveh simbolov najlepše pozdravim.« (Dolgotrajno navdušeno pritrjevanje in pozdravljanje.)

Minister Pucelj govori

Za banom dr. Marušičem je govoril minister Ivan Pucelj. Ta je izvajal:

»Po dolgem času vas zopet sredi bisera naše zemlje najlepše pozdravljam in ne morem pri tem pozdravu mimo spominov na zadnji kmečki praznik na tem mestu in dogodkov, ki so bili z njim v zvezi. Dobro je, da se spominimo takšnih dogodkov — zgodovina je naša najboljša učiteljica.

Poslednji kmečki praznik na Bledu je bil pred 4 leti. Bilo je v dobi takozvanega čistega parlamentarnega režima. Vsi se boste dobro spominjali, kdo je vodil takrat našo notranjo politiko, kdo nam je odmerjal politično svobodo. Vsi pa, ki ste bili takrat navzoči, se boste tudi spominjali, pod kakšnimi okoliščinami smo imeli takrat svoje zborovanje. To je dobro, da se tega spomnimo, da si postavimo pred oči, ker se slišijo danes od istih ljudi govornice, da ni dovolj svobode. Kakšna pa je bila svoboda takrat, ko so jo merili oni v drugih prilikah in čisto iz drugih vidikov?

3. septembra je preteklo 1 leto, odkar je dal vladar, zvest svoji obljubi, novo ustavo in volitve. Takoj nato sva jaz in dr. Kramer stopila v vlado. Narod je pozdravil ta korak in je bil vesel, da se je to zgodilo. Volitve 8. novembra so pokazale narodovo resno in dobro voljo, da odobrava novo politiko. Mnogo volilcev je seveda ostalo doma. Bili so to zapeljanci in zapeljivci. To so bili isti zapeljivci, ki so ostali še do danes. To so bili tisti, ki jim ne ugaja, da se je politično življenje iztreznilo. Ni naša krivda, da oni ne sodelujejo z nami za napredek države. Oni sami so se izločili zaradi svoje strankarske nestrpnosti in zaradi svoje

kratkovidnosti in že danes jih zato boli glava, a bolela jih bo še bolj. Naši nasprotniki so vedno samo obljubljeni in obljubljeni. 12 let so varali in obljubljeni n. pr. avtonomijo, ko pa so bili v vladi, jim to še na misel ni prišlo. In sedanja vlada? Dala je vse tisto, kar so oni obljubljeni. Avtonomija slovenske ljudske stranke ni bila nikoli točno označena ali definirana. Vsebine nismo poznali. Danes, ko ste čitali zakon o banski upravi, o občinskih samoupravah, vidite, da imamo ne samo to, ampak mnogo več, kot so oni obljubljeni, mi pa bomo brez velikih obljub storili še vse, kar se storiti da. Toda to jih boli, ko pri vseh teh koristnih reformah njih ni zraven. Sami so se izločili, sami so bežali. Ali ni to tragično? Naša dolžnost pa je, da se trdno oklenemo dela pod zastavo, ki jo je dvignil naš veliki kralj (viharne ovacije) in da žrtvujemo vse svoje moči odrešujoči ideji jugoslovanske narodne sloge! Naša dolžnost je, da nikogar ne pustimo zapeljanega, z vsemi silami hočemo končno zmago in vsakdo, do poslednje gorske kočice naj vé, da smo na pravi poti k zmagi. Pozdravljeni!»

Pozdrav župnika Barleta

Z viharnim navdušenjem je pozdravila množica g. župnika Barleta, ki je govoril:

»Danes vam hočem nekaj prav posebnega povedati, česar morda še niste slišali na političnem shodu. Veliki apostol Pavel je končal neko velepomembno pismo takole: »Sedaj pa ostanemo vera, upanje in ljubezen; največja med njimi pa je ljubezen.« S tem zaključkom je apostol Pavel povedal: temelj in bistvo krščanstva so vera, upanje in ljubezen. Kar je apostol govoril v nadnaravnem oziru, bratje in sestre, to bi jaz vam rad povedal v naravnem. Predvsem si obljubimo močno vero v Boga in v državo!

Ako ostanemo dobri, zvesti državljani z močno voljo, mora priti boljša bodočnost. Obljubljam v upanje k močni naši prihodnosti, ko bo en narod, ena hiša pod vodstvom domačega narodnega, ljudskega kralja (Burno pozdravljanje). Mi nismo obupanci, ki hočejo šušljati in izpodkopavati temelje mogočni zgradbi. Obupanec vzame revolver ali pa skoči v vodo, mi pa smo polni upanja v življenje in moč naše države. In tretje: bodi ljubezen med nami! Brat Srbin nam je že povedal, kako nas ljubi srbski narod, kaj je ta narod dal za to našo lepo državo: vse je dal, kri in življenje. Velika je bila ljubezen, ker niso klonili in Bog jo je bogato blagoslovil z lepo, močno, lastno državo. Kjer je ljubezen, tam je blagoslov, kjer pa je sovraštvo, tam ni življenja. Če srečam človeka, ki me grdo pogleda, vem, da je to eden izmed omahljivcev. V srce se mi smili, jaz te ljubim, saj si tudi ti državljani, podajmo si roko, bodimo

prijatelji, ker le v medsebojni ljubezni si bomo zgradili močno državo. Kjer ni ljubezni, tam ni uspehov, tam ni življenja. Povsod oznanujmo bratovsko ljubezen. Mi ljubimo svojo državo in svojega kralja in damo zanju tudi življenje! Bog daj svoj blagoslov državi, kralju in narodu!

Govorili so nato še drugi govorniki, med njimi ministra dr. Kramer in Ivan Mohorič, senator dr. V. Rožič ter več nar. poslancev iz Hrvatske in Srbije; radi tesnega prostora ne moremo v našem listu prinesiti njih važnih govorov.

Veliko zborovanje JRKD v Ljubljani

Velika manifestacija za Jugoslavijo. — Odlični gosti Pomembni govori

V nedeljo 11. t. m. je sklicala ljubljanska organizacija JRKD v dvorano hotela »Union« velik zbor stranke, ki se ga je udeležilo poleg 5 ministrov, bana Dravske banovine dr. Marušiča in podbana dr. Pirkmajerja, znatnega števila senatorjev in poslancev in odličnih gostov iz vseh krajev naše države posebno veliko število podeželskih ljudi.

Vsem gostom so prirejali zborovalci viharne ovacije, zlasti predsedniku stranke gosp. Nikoli Uzunoviču. Vihar navdušenja pa se kar ni hotel poleči, ko se je pojavil v dvorani preč. gosp. župnik Janko Barle.

Potek zborovanja so lahko zasledovali ljudje tudi v najbolj oddaljenih krajih doma, ker je govore prenašal ljubljanski radio.

Zborovanje je trajalo nad 2 uri in se je razvilo v mogočno manifestacijo za kralja in državo.

Zborovanje

Zborovanje je otvoril kmalu po 10. uri predsednik okrajne organizacije JRKD za Ljubljano g. ravnatelj Jug, ki je po kratkem pozdravu predlagal za predsednika zborovanja župana dr. Puca. Ta je dal takoj besedo ljubljanskemu poslancu dr. Kramerju.

Minister dr. Kramer je v precej dolgem govoru pojasnjeval pomen jugoslovanskega državnega edinstva za gospodarski, kulturni in politični razvoj Slovencev. Naglašal je dalje gospodarski pomen kmetijskega stanu za vse naše gospodarstvo, ki pa ne izključuje solidarnosti vseh stanov.

Napovedal je dalje, kakor že v nekaterih prejšnjih govorih, nadvse važno

upravno decentralizacijo

z besedami:

»Z državnega vidika je potrebno in je povsem v duhu jugoslovanskega programa, ako država zadrži za sebe vse ono, kar je njej, njeni eksistenci in njeni enotnosti potrebno, a vse ono, kar se tiče posebnih lokalnih interesov občin in pokrajin, da izroči rokam in odločitvam faktorjev iz dotičnih krajev. Centralistični sistem... ta sistem je zapisan svoji usodi.«

S posebno pozornostjo so zasledovali zborovalci

govor Nikole Uzunoviča,

bivšega predsednika vlade. Nikola Uzunovič je v polni meri opravičil svoj sloves, ki ga uživa kot izvrsten govornik. Njegov govor je bil silno značilen, a najpomembnejši so bili brez dvoma sledeči odstavki:

»Zlasti v teh dneh je treba pozabiti na vse razlike v prošlosti, na vse, kar nas je delilo. Treba je, da složni stojimo za velikim nosilecem jugoslovanske ideje in da vztrajamo na poti vsedržavne in nacionalne politike. Združiti se moramo brez ozira na tridesetletno pripadnost bivšim strankam. Kdor pa se ne strinja z nami, naj napravi svojo stranko, toda brez plemenske in verske razlike.«

Največjo pozornost pa so vzbudile sledeče besede:

»Državna politika, ki se je pričela 6. ja-

nuarja, garantira miren gospodarski razvoj vseh krajev naše domovine, zlasti tudi onih, ki jih je postavila zgodovina na zelo eksponirano mesto. Toda ta eksponiranost ne sme nikogar plašiti. Ni se treba plašiti provokacij in groženj. Danes, v dobi Društva narodov, ni mesta za izživajoče akcije. Če pa bi kdaj le prišlo do tega, potem je treba negovati jugoslovansko idejo in podpirati vsedržno jugoslovansko stranko, ki garantira, da bodo tudi oni od Djevdjelije z enakim navdušenjem kakor Slovenci branili interese in meje na severozapadu naše države. Božja previdnost deli pravico in bo tudi nas vse ščitila. Mi smo miren narod in iskreni pristaši miru; če pa bi nas kdo napadel, mora računati s tem, da bo naletel na odpor in na nezlomljeno in nepremagljivo fronto milijonov iskrenih in prepričanih Jugoslovanov.«

Govor g. Uzunoviča so zborovalci prekinjali z burnim odobravanjem, ko pa je svoj govor končal, se navdušenje ni hotelo poleči.

Veliko odobravanje je žel s svojim govorom

minister Ivan Pucelj,

ki je dal zborovalcem tri navodila, ki naj jih poneso s seboj širom cele dežele.

»Prvo, na kar vas opozarjam,« je rekel, je to: Vsaka človeška akcija je sestavljena iz dveh delov, iz pozitivnega, konstruktivnega, ustvarjajočega dela in iz zabavljanja, ki mu včasih pravimo kritika. Tako je tudi danes. Mi vsi, ki smo se zbrali v okrilju JRKD,

hočemo pozitivno ustvarjajoče delo

na korist nam, našim potomcem, našemu narodu in naši državi. (Viharno odobravanje.) Oni drugi del pa, ki noče z nami, ta hoče samo zabavljati in zanikati. (Tako je!) Ne verjemite, da stoje ob strani morda zaradi programa ali načel; strah jih je odgovornosti za pozitivno ustvarjajoče delo. (Viharno pritrdjevanje.) Nikomur ne priznavam pravice kritike in zabavljanja, dokler ni pokazal, da je zmožen ustvariti nekaj boljšega in koristnejšega. Nепrestana zabavljanja pa morate poslušati ravno iz ust onih, ki niso znali ničesar storiti, kadarkoli so bili poklicani na delo. Doma pa povejte to-le: Dvajset javnih delavcev iz drugih banovin je prihitelo v Ljubljano, da se vam predstavijo in da vam pokažejo svojo nepokolebljivo voljo, korakati do cilja.

Danes stojimo pred vami zastopniki iz vseh krajev države; ljudje, ki smo tudi v preteklosti bili celi možje in ki smo pripadali pred 6. januarjem različnim taborom z raznimi programi in načeli, toda smo pozabili prejšnjo pripadnost zato, da služimo dobri in zdravi stvari na korist države, kralja in naroda. (Navdušene ovacije.) Po današnjem 11. septembru ne more več biti v Sloveniji ljudi, ki bi nasedali lažem, da ne bo nič iz tega in da smo mi med seboj nesložni, da nečemo tega, kar vam priporočamo.

To je moje prvo naročilo in prosim, da ga ne pozabite. Drugo pa je to:

JRKD se je organizirala za delo,

se je organizirala za ustvarjanje in je nastala zato, da reši dobrine, za katere so se prednamci stoletja borili na kulturnem in bojnem polju in za kar je padlo na milijone človeških življenj. Zato je njen obstoj, njeno delovanje težavno, mučno in težko. Ne samo, da to rešimo, nego da popravimo tudi to, kar so škodljive politične metode od začetka obstoja naše države pa do 6. januarja zlega ustvarile. Tako delo je težko in odgovornosti polno, je nehvaležno. Zato je

zabavljanje tem bolj hvaležno,

toda vi, ki ste zdravi v dušah in prepričani, da samo ta pot vodi v boljšo bodočnost, ne smete nasedati takemu zabavljanju.

Zapomnite si kot moje tretje naročilo to, da smo mi

čisto nova politična formacija.

Naj nikogar ne moti, da je bil g. Uzunovič radikal, dr. Kramer demokrat, jaz kmetijec, da so drugi gospodje pripadali drugim strankam. Mi hočemo in moramo priboriti zmago ideji, programu in načelom JRKD. (Tako je!) Naša politika ni politika maščevanja, ni politika preganjanja nasprotnika, nego je politika odprtih vrat, skozi katera vabimo k sodelovanju vse in vsakogar. Obžalujem pa s tega mesta, da imamo še mnogo zapeljancev in, kar je hujše, tudi še mnogo zapeljivcev na slovenskih tleh, ki jemljejo jasen pogled našemu zdravemu narodu, mu ubijajo optimizem. Toda mi nikomur ne zapiramo vrat.

Vsakdo je dobrodošel.

Delajte v tem pravcu. Vsak je pozvan. Imejte prijateljstvo in lep sprejem za zapeljance, na drugi strani pa budno oko in trdo pest za zapeljivce. (Burno odobravanje.) V borbi ni pardona, pa četudi gre na nož.«

Govorilo je še več govornikov, a noben govor ni bil tako navdušeno sprejet kakor

govor g. župnika Barleta

Rekel je: »Dragi bratje in prijatelji! Duša mi prekipeva radosti in veselja. To, kar sem davno sanjal v svoji duši, kar je polnilo moje srce, se je zgodilo in danes vidim uresničen pred svojimi očmi svoj davni sen. Bratje z juga so prišli, Srbi in Hrvati, da podajo svojo roko Slovincem, da bodo v slogi in edinstvu delali za močno in srečno Jugoslavijo. (Viharno odobravanje in pritrdjevanje.) Mi smo že tukaj zborovali, a na teh zborih se ni govorilo, kako bi delali skupno za dobro države in naroda, nego so se delali načrti, kako bi brat proti bratu koval orožje, da ga uniči. To ni bil duh od zgoraj, temveč duh od spodaj. (Viharno vzklikanje in pritrdjevanje.) Danes pa lahko z veseljem pogledom gledamo v lepšo in boljšo bodočnost. Edinstvo, sloga in bratstvo so moč, ki vse premaga. (Navdušeno pritrdjevanje.) Veselim se danes tega trenutka, ko gledam na zmagovitem pohodu jugoslovanske misel med nami. Naj živi jugoslovanska misel! Naj živi jugoslovanski narod! Naj živi jugoslovanski kralj! Naj živi lepa naša Jugoslavija!«

Veličastno zborovanje je bilo zaključeno s sprejemom pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju in s petjem državne himne, nakar se je tisočglava množica mirno razšla.

Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazuje, da se v uporabi zelo milo odvajajoča »Franz Josefova« voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. Dobiva se v lekarnah in specerijskih trgovinah.

Velik kmetsko-mladinski praznik v Celju

Misel kmetsko-delavskega mladinskega gibanja družni na tisoče mladine iz celjske okolice in vse Savinjske doline — Veličastno manifestacijsko zborovanje kmetsko-delavske mladine — Sijajno uspela tekma koscev v Celju

Kar je bil za Ljubljano in vse najoddaljenejšo kraje ljubljanskega okrožja velik kmetsko mladinski praznik 12. junija, to je bil za Celje, okolico in vso Savinjsko dolino veličasten mladinski praznik 8. septembra. Praznik, ki bo brez dvoma postal tradicionalen in nujna potreba vse kmetsko-delavske mladine štajerske krajine, se je letos vršil že drugič. Z veliko ljubeznijo, iznajdljivostjo ter požrtvovalnostjo se je »Celjski pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet« lotil pripravljalnih del za ta velik dan kmetske mladine, ki je po obsegu, številu udeležencev in sami vsebini gotovo prekosil prvega, ki se je vršil na isti dan lanskega leta v prijazni Zg. Hudinji pri Celju, kjer je bil takrat položen temelj tej tradicionalni prireditvi. Že takrat je vsa kmetsko-delavska mladina, po svojih društvih združena v Celjski pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet, pokazala svojo jako organizacijo, svojo stanovsko zavest in odločen nastop v gibanju za gospodarsko in kulturno osamosvojitve slovenske vasi; še močnejše pa so se te bistvene poteze vsega mladinskega gibanja izražale na letošnjem prazniku.

Veličastna kmetska povorka

Že v zgodnjem solnčnem popoldnevu je zavladovalo v Celju živahnejše razpoloženje. Po cestah, ki iz okolice vodijo v Celje, so prvi pričeli prihajati lepo okrašeni kmetski vozovi, konjeniki in številni kmetski kolesarji. Pri »Zelenem travniku«, kjer je bilo zbirališče povorke, je zavladoval pravi kmetski semanji dan, prežet zdrave mladosti in kmetskega ponosa. V tem razpoloženju se je polagoma pričela skrbno urejati veličastna kmetska povorka iz konjenikov, kmet-

skih kolesarjev, koscev, grabljic, številnih okrašenih voz in velike množice ljudstva. 15 zastavnih kmetskih konjenikov v narodnih nošah in z deteljicami okrašenimi prapori je tvorilo čelo povorke, ki je izpred »Zelenega travnika« krenila preko Krekovega trga po vseh glavnih celjskih ulicah na tekmovalni prostor ge. Majdičeve nasproti Zdravstvenega doma. Veličastno povorko so tvorili konjeniki, dve godbi na pihala, za njimi zastopniki »Zveze kmetskih fantov in deklet« s praporom in drugih društev, nato mailna armada koscev in grabljic, nad 150

kmetskih kolesarjev, nato pa okrašeni vozovi iz St. Jurja ob Taboru, Orle vasi, Kmetijske šole iz St. Jurja ob j. ž., Dramelj, St. Jurja ob j. ž., Celja, St. Lovrenca v Sav. dol., Škofje vasi, Trnovelj, Zg. Hudinje in Frankolovega. Za vso to okrašeno kmetsko armado so se v povorko zgrinjale množice ljudstva iz celjskih ulic, po katerih so v dolgem špalirju Celjani občudovali prelepo in slikovito povorko.

Tekma koscev

Pod slavalokom »Cast kmetskemu delu« so se ob razidu povorke pričele vsipati tisočere vrste na tekmovalni prostor, ki je bil ves vzorno prirejen. Nad 8 tisoč ljudi se je v naglici zbralo na prireditvenem prostoru pa naval še vedno ni ponehal.

V živahnem in razgibanem razpoloženju in vrvenju so minila pripravna tehnična dela, narkar je nastopil svečan trenutek, ko je pričela tekma. 20 miščastih in krepkih fantov-koscev je pritegnilo nase pozornost ogromne množice.

Kmetsko mladinsko zborovanje

Vse prehitro je minila prelepa tekma; po njej se je množica zbrala ob govorniški tribuni k manifestacijskemu zborovanju, ki ga je otvoril podpredsednik Celjskega pododбора tov. France Hajnašek. Uvodoma je iskreno pozdravil vse navzoče kmetsko mladinske pokretaše in ostale udeležence, imenoma predsednika Zveze kfid tov. Ivana Kronovška, tov. dr. Janže Novaka, nar. poslanca Ivana Prekorška, celjskega župana dr. Goričana in druge. Taboru je nato sporočil pozdravno pismo bana dr. Draga Marušiča

Zvezi kmetskih fantov in deklet,
pododboru v

Celju.

Iskreno se Vam zahvaljujem za prijazno vabilo, kateremu se, žal, ne morem odzvati, ker mi to službeni posli ne dopuščajo. V plemeniti tekmi za častni naslov najboljšega kosca, naj se Vam krepki telo in duša, da bo lahko domovina z dopadanjem zrla na svoj krepki kmetski naraščaj, prepričana, da boste vsikdar v slučaju potrebe pripravljeni žrtvovati svoje najdražje za čast in slavo naše mile Jugoslavije in njeneega junaškega kralja Aleksandra I.

Ban dr. Marušič.

in pozdrave nar. poslanca tov. Milana Mravljeta

Pododboru »Zveze kmetskih fantov in deklet«
v Celju.

Radostno in z velikim veseljem sem se odzval pododboru »Zveze kmetskih fantov in deklet« v Celju, da prisostvujem zaključni prireditvi kmetske mladine v Celju, dne 8. septembra t. l. in da govorim na njenem manifestacijskem zborovanju.

Silno mi je žal, da so mi nujni poslanski posli v zadnjem hipu preprečili sodelovati na Vaši prelepi mladinski prireditvi.

V duhu sem z Vami in Vam kličem:

Kmetska mladina strni se samozavestno v svoje vrste, ponosno korakaj naprej, ker samo od tebe more narod pričakovati moralni, a tudi socialni in gospodarski prepoved za veličino Jugoslavije in našega vzvišenega vladarja.

Milan Mravlje, narodni poslanec.

Svojemu banu je kmetska mladina navdušeno vzklíkala ter z iskrenim odobravanjem odposlala hrzoiavko:

Velespoštovani gospod ban!

Kmetska mladina, organizirana v društvi kmetskih fantov in deklet celjskega pododбора, zbrana na svojem velikem prazniku v Celju, Vam pošilja najsrčnejšo zahvalo za iskrene pozdrave in lepo darilo ter Vas prosi, da ostanete kmetski mladini in njenemu pokretu naklonjeni tudi v bodoče.

Ko se je navdušenje umirilo, je povzel besedo tov. dr. Janže Novak, ki je v svojem govoru dejal: »Povsem upravičeno je, da prihaja tako jako do izraza vse zdravje in vsa mladost naše kmetsko-delavske mladine. Pozdravljam to mladost in to zdravje. Ta mladina pa ni le zdrava in mlada, temveč je tudi odgovorna mladina. Svoje velike odgovornosti v naših težkih dneh se dobro zaveda, ko prevzema važno delo za osvoboditev in napredek slovenske vasi. Prav tako pa ta mlada generacija nosi tudi odgovornost, da bo naša narodna država res svobodna. Njena naloga je, da se pojavi v slovenski javnosti, politiki in kulturi; zaveda se, da mora biti kmetska politika vsenarodna, pa zato sodeluje z vsakomur, ki je spoznal, da so vsi stanovi odvisni od blagostanja kmetske in delavske hiše in da brez tega blagostanja ni mogoča slovenska kultura in njen napredek. To temeljno načelo daje našemu gibanju pomen, daje pa tudi vsem slovenskim vasem pravi pečat slovenstva in narodne zavesti. Kdor resnično želi napredka slovenskega naroda, ta se bo gibanju kmetsko delavske mladine priključil. S temi prazniki in tekmami pozivamo vsakogar k delu. In namenoma prirejamo to tekmo v Celju, kakor že preje v Litiji in Ljubljani, da s tem pozovemo k sodelovanju inteligenco in ostalo mesno prebivalstvo, ki je spoznalo pravilnost naših načel in pravilno razumelo kraljev izrek, da je vas vse in brez nje ni ničesar.«

V lepem govoru je nato izvajal predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek: »Z današnjim velikim praznikom zaključujemo naše letošnje številne tekme koscev in žanjic. Vi, tovariši in tovarišice, ki ste organizirani v »Društvi kmetskih fantov in deklet«, ste videli, da se celo leto niste zaman borili, ampak delali za svoj napredek, za slovensko vas in narod in našo državo. Videli in globoko ste spoznali kaj pomeni organizacija. Pokazali ste svoj stanovski ponos, ki je tudi ponos našega naroda. V tej smeri morate naprej.

Vi, kmetski fantje in dekleta, ki niste organizirani, pa ste prišli na ta praznik, ste spoznali, kje morate začeti. To spoznanje naj vas vodi v delo, ki čaka še vse neizvršeno po naši domovini.

Inteligenca — naši šolani ljudje — pa je poklicana, da naši kmetski mladini nudi vse, kar ji nuditi in dati more. Tudi od nje zavisí, ali bo naš narod svoboden duhovno in gospodarsko, ali pa bo zmiraj narod hlapcev. V to sodelovanje je vsa inteligenca poklicana, ne sme pa pri tem pozabiti, da kmetsko-delavska mladina noče več biti predmet jeroabstva, temveč da hoče voditi in odločati tako v svojih društvi kot v vsem javnem življenju. Prosi vsakogar nasvetov in pomoči, ne dopusti pa, da bi se kdorkoli igral z njeno pametjo. Pri izvrševanju svoje naloge rabimo pomoči inteligence, ki vendar mora uvideti vse uspehe, ki smo jih dosegli povsod tam, kjer delujejo naša »Društva kmetskih fantov in deklet«, povsod tam izginja

surovost, pijančevanje in poboji, s čimer se ozdravljajo neznosne razmere. Je pa še tisoč in več vasi, ki so v duševnem suženjstvu, tam je naše delo fantje in dekleta, pa tudi delo za našo inteligenco, ki je to potrebo pravilno razumela. Tovariši in tovarišice, s podvojeno silo in delom naprej, za našo lepšo in boljšo bodočnost!

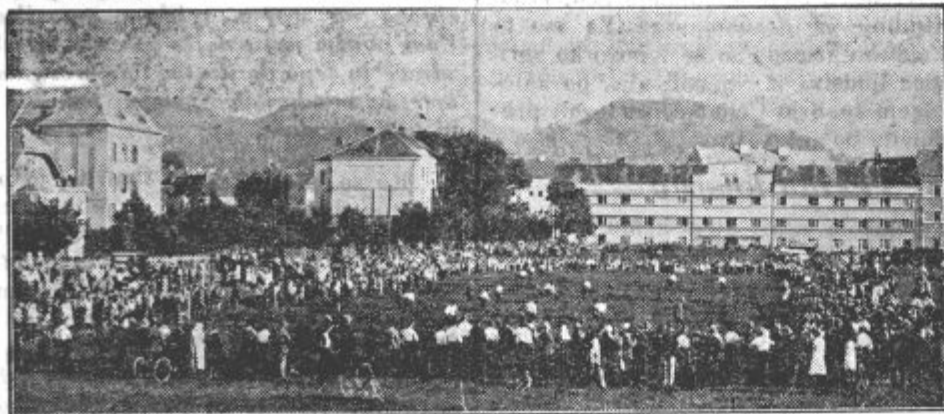
Zborovalce je iskreno pozdravil tudi celjski župan dr. Goričan ter zagotovil zbrano kmetško mladino, da bo vselej našla v Celju razumevanje in podporo za svoje delo.

Nar. poslanec Ivan Prekoršek pa je v svojem govoru dejal: »Pozdravljam Vas, slovenska kmetška mladina, še posebno zato, ker tako lju-

bnik zdravja, ki nam bo edino pomagalo preko ovir, pred katerimi ne smemo omagati. To zdravje nam danes prinaša naša kmetška mladina s svojo stanovsko zavestjo, ki ne odbija, ki ima ljubezen, da vsakogar, ki je pošten in dela za dobrobit nas vseh, sprejme.

Pozdrave je v imenu ljubljanskega pododbora sporočil še tov. Lojze Kramar, nakar je bilo uspelo zborovanje zaključeno.

Po zborovanju je sledila dirka kmetških klesarjev na progi Celje—Zalec—Celje, ki ji je na cilju prisostvovalo številno občinstvo. V prvi skupini dirkačev je zmagal tov. Fran Dubrovnik iz Št. Jurja ob Taboru; v drugi pa tov. Josip Stražišar iz Notranjih gor.

bite svoje delo, ki daje Vam in vsej domovini kruha. Prav v tem vidim velik pomen teh prireditvev in praznikov kmetške mladine. Ob njih občutimo, kako se narod zgrinja v skupni misli za svojo bodočnost.

Vaše tekme niso surovost, ampak izraz, ki ga zmore le preprosta slovenska kmetška duša. Današnji praznik pa ni le izraz kmetške mladine, temveč tudi vseh nas Celjanov. Naša srca so danes s kmetško mladino.

V težkih brigah je danes kmet, v trpljenju delavec in uradnik, vse naše življenje je ječi v pomanjkanju. In če ob takih trenutkih najde narod vero, kot jo danes vidim v Vas, je to

Na prireditvenem prostoru je vladalo med tem že najživahnejše razpoloženje in prijetna kmetška domačnost. V tem je bil tudi razglašen izid tekme koscev. Prvo nagrado, srebrno žepno uro, darilo bana dr. Marušiča, je prejel Franc Golihleb iz Zgornje Hudinje, drugo nagrado 150 Din in diplomo Stanko Jakopin iz Dramelj, tretjo nagrado 100 Din in diplomo pa Josip Zličar od Sv. Lovrenca pri Št. Pavlu v Savinjski dolini, četrto Viktor Jelen iz Škofje vasi in peto Franc Šumrada, Št. Jurij ob j. ž. Zmagovalci so bili tudi deležni splošnega priznanja od udeležencev prireditve, ki se je potem še prijetno nadaljevala.

rebitne že sklenjene pogodbe brezpredmetne in brez vsakega učinka.

Na licu mesta bodo poslovala komisije, ki jih predvideva pravilnik o višini in načinu izplačila odškodnine za razlašene gozdove in o zadevnem postopku. Na temelju predlogov teh komisij bodo občine dobile ideelno solastnino na razlaščenih gozdovih.

Z eno besedo se to reče, da veleposestnik nima nobene pravice pogajati se z občinami, za one gozdove, ki so mu bili razlašeni.

Z ozirom na tak položaj je vsak sestanek prizadetih občin, ki naj bi razpravljali o ponudbi veleposestnikov, brezpredmeten in nepotreben, mislimo, celo škodljiv, ker ne doseže drugega kot to, da zanese med ljudi zmedo in veliko nejevoljo.

»Zveza slovenskih agrarnih interesentov« priporoča svojim članicam pašniškim in gozdnim zadrugam, da pomire vse agrarne interesente in jih zagotove, da morebitni sklepi med občinami in veleposestniki ne morejo spremeniti zakona in ne odvzeti agrarnim interesentom onih pravic, katere jim ta zakon daje.

Sprejem v zadružni tečaj v Ljubljani

Na državni trgovski šoli se vrši vsako leto zadružni tečaj, ki traja od 15. oktobra do velike noči.

V tečaju se vzgaja voditelje in druge funkcijonarje zadrug. Poučuje se slovenski jezik, računstvo, lepopisje, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, zadružništvo, nauk o vodstvu zadrug, zadružno menično in temeljno trgovsko pravo.

V tečaj se sprejema mladeniče, ki so dovršili 16. leto, ljudsko šolo in ki ostanejo doma ter hočejo delovati v domačih zadrugah.

Tečaj je velike važnosti tako za vzgojo zadružnih delavcev, kakor za vzgojo naših kmečkih mladeničev v občeh, ker jim nudi potrebno izobrazbo, brez katere kmet dandanes ne more več uspešno gospodariti.

Šolo vzdržujeta Zveza slovenski zadrug in Zadružna zveza.

Kdor hoče obiskovati tečaj, mora prositi za sprejem. Prošnjo mora nasloviti na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in ji priložiti krstni ali domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo.

Kdor želi prejemati podporo, mora nasloviti prošnjo na bansko upravo. Sestavi naj jo po sledečem vzorcu:

V . . . . . dne . . . . . 1932.

Kr. banska uprava Dravske banovine,
Ljubljana.

Vljudno prosim kr. bansko upravo, da mi blagovoli podeliti primerno podporo za obisk zadružnega tečaja v Ljubljani, ki traja od 15. oktobra t. l. pa do velike noči prihodnjega leta. Prošnjo opiram na sledeče razloge:

1. Moj točen naslov je: _____
2. Mojemu očetu (materi, če oče ni živ) je ime: _____
3. Rojen sem dne _____ 19____ v _____
4. Delovati hočem pri sledeči zadrugi: _____
5. Podpore potrebujem vsaj Din _____ na mesec, sicer ne morem obiskovati tečaja.
6. Izjavljam, da bom podporo vrnil, če jo bo banska uprava zahtevala v primeru, da v teku 5 let ne bom hotel sodelovati pri nobeni zadrugi.
7. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani mi je zagotovila, da me bo sprejela v tečaj, če mi podeli kr. banska uprava zaproseno podporo.

Podpis:

Priloge: krstni list
zadnje šolsko spričevalo.

Vse prošnje, tako one samo za sprejem v tečaj, kakor tudi one za podporo se mora poslati Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani najpozneje do 25. septembra in slednje kolekovati z Din 5. Rešitev prošenj prejmejo prosilci do 5. oktobra.

Stroški znašajo: Vpisnina 20.— Din, učila 200.— Din. Stanovanje in hrana pa se dobiva za 500 do 700 Din na mesec. Polovico do dve tretjini teh stroškov navadno krije podpora.

Agrarna reforma in gozdovi

Od večih strani smo dobili poročila od zapornikov »Zveze slovenskih agrarnih interesentov« ter pašniških in gozdnih zadrug, da veleposestniki še vedno niso prenehali s svojimi ponudbami glede dogovorov, ki naj jih sklenejo z njimi dotične občine, katerim je bila zakonito priznana ideelna solastnina nad razlaščenimi veleposestniškimi gozdovi.

Te dni nam poročajo, da se je vršil sličen sestanek 11. t. m. v Podčetrtku. Na sestanku so bili povabljeni vsi župani prizadetih občin ter nekateri člani pašniških in gozdnih zadrug. Sestanka se je udeležil tudi zastopnik veleposestnika Attems.

Na sestanku je bilo sklenjeno, da ostanejo gozdovi, ki so bili razlašeni v korist malega kmeta in delavca, veleposestniku s pridržkom, da bo dajal občinam vsako leto brezplačno drva za občinske potrebe. Interesentom, ki imajo od 1—5 oralov lastnega zemljišča, bo dajal drva za 5 odstotkov dnevne cene, a onim, ki imajo od 5—10 oralov bo dajal drva po polovični ceni.

Do tega sklepa so prišle občine na podlagi razlaganja zastopnika veleposestnika, da bodo morale nositi občine ogromne stroške, ako bi se gozdovi razdelili, tako, da bi odpadlo na posamezni ha najmanj 300 Din letne izgube.

Pašniške in gozdne zadruge, ki so se ustanovile samo radi tega, da se združeni agrarni interesenti potom njih prijavijo kot prosilci za gozdove, najodločneje protestirajo proti takim sklepom, kakršni so bili storjeni na sestanku v Podčetrtku ali drugje. Vse zadruge se obračajo sedaj na »Zvezo slovenskih agrarnih interesentov« po pojasnila, ali imajo taki sklepi kak pomen ali ne.

Zveza slovenskih zadrug mora na ta vprašanja odgovoriti jasno in odločno, da se vsi taki sklepi brezpomembni, ker nimajo niti veleposestniki, niti občine po zakonu pravice za medsebojna pogajanja. Razlastitveni dekret, s katerim so bili razlašeni veleposestniški gozdovi in prisojeni občinam kot ideelna solastnina, vsebuje sledeče določbe:

»Ekspropriirane gozdne površine se bodo vzele do daljnje uredbe v državno upravo.

Konečno rešitev o upravi ekspropriiranih gozdov, kakor tudi preskrbovanje kmetov iz občin v smislu drugega odstavka § 24. zakona o likvidaciji agrarne reforme, na katero korist se nepremičnine ekspropriirajo, bo reguliral minister za kmetijstvo v sporazumu z ministrom šum in rudnikov, s posebno rešitvijo.«

Tako pravi razlastitveni odlok, kateri je bil uzakonjen z letošnjim finančnim zakonom. Iz njega sledi jasno in očitno, da o razlaščenih gozdovih odločata samo ministrstvu za kmetijstvo in gozdove. Začasno državno upravo bo minister za kmetijstvo imenoval v sporazumu z ministrom šum in rudnikov. Ta uprava bo izdelala pravilnik o definitivni upravi, o gospodarjenju in izkoriščanju razlaščenih gozdov.

Tudi Kraljevska banska uprava je dala nekaterim občinam v tem pogledu pojasnila, ako so se obrnile nanjo z vprašanjem, kako naj se zadrže napram veleposestniškim ponudbam, da bi se občine z njimi pogodile.

Ta okrožnica pravi med drugim, da za sklepanje kakih poravnav s občinami, na katerih korist, so bili gozdovi razlašeni, veleposestniške uprave sploh niso upravičene in se vse take me-

Dopisi

Žiće. V nedeljo, dne 18. septembra t. l. se porani maši vrši pri čebelnjaku g. šol. upravitelja J. Casla čebelarški poučni tečaj pod vodstvom znanega strokovnjaka g. H. Peternela. Čebelarji od blizu in daleč pristrčno vabljeni!

Ig. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je imelo na praznik 8. t. m. redni letni občni zbor na zahtevo članov društva in po nalogu Jugoslovanske gasilske zveze. Ker je doba staremu odboru že potekla, se je volil nov odbor. Občni zbor je vodil. g. Modic Jakob, kot župni načelnik. Volitve so se vršile sledeče: načelnik Čebular Franc, podnačelnik Škraba Franc, tajnik Podražaj Ciril, blagajnik Šteblaj Alojzij, odborniki, Repar Franc st., Zeleznikar Janez, Župec Janko, Cankar Franc ml. Zeletji je odboru veliko poštvovalnosti in uspeha, posebno ker bo drugo leto obhajalo društvo 50-letnico obstoja. Veliko se je že razpravljalo o nabavi motorne brizgalne, pa bo potreba veliko truda in žrtev. Novovoljenemu odboru pa kliče: ne strašite se dela, da bodete vsaj malo popravili tisti čas brezdelja, mi člani in občani bodemo vsak po svojih močeh pomagali, da se spravi vse na pravo pot, tako da bo Izansko gasilno društvo kot matica vseh podkrimskih društev.

Sv. Bolfenk pri Središču. Tukajšnje bralno društvo »Lipa« in »Društvo kmetijskih fantov in deklet« je priredilo dne 28. VIII. prosvetni dan, ki je navdse krasno uspel. Bila je polna šolska soba tako, da so ljudje morali poslušati še po hodniku in zunaj pri oknih. Po rani maši je pozdravil udeležence gosp. šol. upravitelj ter predsednik »Lipe« Albert Žerjav, ki je obenem vodil prosvetni dan, ter dal besedo gosp. okr. živinozdravniku Nardinu iz Ormoža, ki je predaval o svinjski rdečici, katera bolezen je že nešteto krat razsajala v našem kraju. Nato je predaval gosp. ing. Lupša o akciji našega izvoza na daljni izhod. Predavatelj sam je bival 15 let v višjih krogih Siamске države. Po pozni maši je predaval g. dr. Rozina obširno o zem. knjigi, iste pomenu ter tozadavnih zakonov, nakar je spet prevzel besedo g. ing. Lupša o ustroju ter družinskem življenju v državi Siam. Sledilo je še tudi predavanje velep. g. Roberta Košarja o odpravi in prodaji grozdja ter o trgu. Njegove besede so nam prišle baš prav, ker se je te dni začela pri nas prodaja grozdja. Pri popoldanskem predavanju, ki ga je imela gospa Vadnjal in ki je bilo posvečeno našim materam in dekletom, je predavateljica z živo besedo podala materinsko vzgojo, gospodinjstvo ter popisala tihi, zadovoljni slovenski dom v ljubezni do domovine in naroda. Za njo je še predaval šol. upr. iz Zusma, gosp. Vadnal o zavratni jetiki ter o tozadavnih higijeni. Videli smo zadovoljnost predavateljev, ker jim je publika vestno sledila. Hvaležni pa smo jim tudi vsi Bolfenčani za njih poštvovalno delo, ki so ga prinesli na naš prijazen Bolfenški hrib — med narod. Želimo si še vašega obiska. Zahvala gre tudi tuk. g. šolskemu upravitelju Albertu Žrjavu za njegovo poštvovalnost na ljudski prosveti izven šole, ter ga prosimo, da še vztraja akoravno niso pota roznata.

SANATORIJ v MARIBORU

Gosposka 49. Tel. 2358

Lastnik in vodja: kirurg dr. ČERNIČ

Najmoderneje urejen za operacije. Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica „Hala“, enterocleaner. Zdravljenje z radijem (pijača in kopeli). — Cene zmerne.

Novice

K pozivu poslanca Ureka!

Na poziv, da naj mi vsi, ki jih razni denarni zavodi kot dolžnike brezobzirno preganjajo, pošljejo točne zadevne originalne listine, prejmeim dnevno cele kopice pisem, kjer se na dolgo in široko opisujejo slučajih posameznikov, prilagajo znamke za odgovor itd. Ako bi moral vsa ta dolga pisma prečitati in nanje odgovoriti, bi moral imeti najmanj deset pisarniških moči! Prijatelji, to je nemogoče in tudi brez vsakega smisla. Vse podatke rabim le kot material za donošenje zakona o kmečkih dolgovih, kot dokaz utemeljenosti zahteve, da pridejo tudi hranilnice in posojilnice pod zakon itd., ne pa zato, da bi se napravili v vsakem posameznem slučaju ne vem kakšni koraki, ki so itak brezsmiselni in nemogoči, dokler nimamo zadevnega zakona. Zato prosim še enkrat vse prizadete: Pošljite mi samo vse zadevne uradne spise s kratkim objasnilom, opustite pa vsa dolgovezna pisma, ki se nanašajo na posameznike in vzamejo mnogo časa piscem, meni pa ubijajo silno dragoceni čas
Ivan Urek, nar. poslanec.

Domače vesti

Novi senatorji. Kralj je imenoval dne 6. t. m. nekaj novih senatorjev, in sicer so ti: dr. Uroš Krulj, dr. Radenko Stankovič in dr. Gustav Gregorin, bivši tržaški odvetnik.

Šole v Dravski banovini. Po dosedanjih poročilih, pri katerih pa manjkajo še vpisi na nekaterih srednjih zasebnih šolah, se je letos vpisalo na srednje šole in učiteljišča v Dravski banovini skupno 9339 dijakov in dijakinj, na meščanske šole pa 5352 učencev.

Kazensko postopanje proti zagrebškim kavarnarjem. Občinska oblast je prepovedala zagrebškim kavarnarjem povišati cene kavi. Ker so nekateri kavarnarji še nadalje prodajali kavo po višjih cenah, so uvedli proti 20 kavarnarjem kazensko postopanje.

V gostilno ne sme. Okrožno sodišče v Mariboru je prepovedalo obiskovati krčme Ferdinandu Mlinariču, delavcu od Sv. Bolfenka v Halozah, za dobo 2 let od 27. t. m. naprej.

Roparski umor. V vasi Gorani pri Višegradu so našli mrtvega premožnega kmeta Stjepana Bodigoga, ki se je vračal s sejma, kjer je bil prodal nekaj živine. Denarja niso našli pri njem in iz tega sklepajo, da je posal mož žrtev roparskega umora.

Lažisljkar okradel cerkev. Milan Čeferin, ki se je izdajal za akademskega slikarja in so mu poverili prenovitev nekaterih slik v cerkvi sv. Trifuna v Kotoru, je ukradel štiri starinske slike in pobegnul.

Nova odkritja v Postojnski jami. Podpolkovnik Mühlhofer z Dunaja, dr. Wolf iz Berlina in jamski ravnatelj Perko iz Postojne so odkrili v smeri proti Cerkniskemu jezeru nad 4 km dolgo votlino, v kateri je baje tudi jezero, ki meri v dolžino 1-5 km.

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Franc-Joževo« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Otvoritev »Vajeniškega doma« v Ljubljani. V nedeljo je blagoslovil ljubljanski škof dr. Rožman temelj »Vajeniškega doma«, ki ga grade po načrtu mojstra-arhitekta prof. Plečnika. V »Vajeniškem domu« bo prostora za več kot 200 gojencev-vajencev, ki bodo imeli tam vso oskrbo. Slavnosti je prisostvovalo veliko število najuglednejših trgovcev in obrtnikov.

Za zgradbo nove pravoslavne cerkve v Ljubljani je poklonil srbski patrijarh v Beogradu 10.000 dinarjev.

Požar v Borovnici. V ponedeljek zjutraj se je vnelo v Borovnici na vse zgodaj zjutraj veliko gospodarsko poslopje mesarja in posestnika g. Jurčka. Živino in nekaj blaga so rešili, zgorelo pa je okoli 10 voz sena. Škoda je krita z zavarovalnino.

Krvav pretep. V nedeljo zvečer je popivalo v neki gostilni v Zalogu pri Ljubljani več fantov. Nenadoma pa je vstopil v gostilno sin mesarja in posestnika France Mazovec z dvema mesarskima nožema v roki in je oklal 6 fantov jako nevarno. Vse se je baje zgodilo v pijanosti. Surovega pretepača so orožniki takoj prijelji in izročili sodišču.

Nezgodna s kolesom. Iz Stopič pri Novem mestu sta se odpeljala v ponedeljek v šolo dva dijaka. Eden je vozil, drugi pa je sedel zadaj. Vozeč navzdol po strmem klancu sta naletela na neko kmetico iz vasi Lakomnica, ki se jima ni mogla pravočasno izogniti. Kmetica je dobila težke poškodbe, eden od dijakov pa si je ranil pri padcu željst.

Ustreljen tihotapec. Na meji nad Mežico so ustrelili obmejni stražniki nekega Ignacija Japlja, ker na njihov poziv ni obstal.

Služba cestarja. Kr. uprava dravske banovine razpisuje službo banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti II. reda št. 120 Kandija—Laze—Gaber za progo od km 0-00 do km 6-100. Prošnje je vložiti najkasneje do dne 30. septembra 1932. pri sreskem cestnem odboru v Črnomlju.

Psi raztrgali starčka. 75-letni starček Ivan Preitl iz Velike Kikinde je pred štirinajstimi dnevi izginil brez sledu. Iskali so ga brez uspeha, dokler ni pes posestnika Molnarja v Idjošu prinesel domov Peitlove roke. Kakor vse kaže, so nesrečnika raztrgali psi in ga delno požrli.

Imenovanja. Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani je bil imenovan za banovinskega kmetijskega svetnika v I. kategoriji V. skupini g. Kuret Vladimir pri sreskem načelstvu Maribor, a za banovinske kmetijske višje pristave v I. kategoriji VI. skupini gg. Sustič Josip pri sreskem načelstvu v Kranju in Wernig Franc v Slovenjgradcu in sicer vsi z veljavnostjo od 1. januarja 1930.

Zalostni spomini na svetovno vojno. V okolici francoskega mesta Amiens so našli okostenjake 17 francoskih vojakov in 42 vojakov nemške vojske.

SEJMI

19. septembra: Šmarje pri Celju, Braslovče.
20. septembra: Št. Janž, Črnomelj, Nadlesk, Ljutomer, Sv. Lenart v Zabukovju.

21. septembra: Ribnica, Tuhinj, Sv. Vid pri Grobelnem, Št. Ilj pri Velenju, Rečica, Laško, Fram, Luče, Podsreda.

22. septembra: Podvelb, Skocijan, Dobrna.
24. septembra: Čankova, Slovenska Bistrica, Sv. Rupert, Sv. Trojica v Slov. gor., Frankolovo.

JAVNA ZBOROVANJA JRKD

v srezu Šmarje se vrše v nedeljo, dne 18. septembra 1932

po sledečem redu:

ob 7. uri zjutraj v Šmarju na trgu pred Habjanovo gostilno,

ob pol 11. uri dop. v Rogiški Slatini v hotelu Pošta,

ob 3. uri pop. v Kozjem na trgu.

Na zborovanjih bodo poleg domačega sreskega poslanca g. Vekoslava Spindlerja govorili gg. ministra Ivan Pucelj in dr. Dragan Kraljevič, senator dr. Miroslav Ploj, župnik Janko Barle, narodni poslanci Srb Miloš Dragović, Hrvata Stanko Lončar in Dragutin Perko, Slovenci dr. Stane Rape, Ivan Prekoršek in drugi.

Razpravljali bodo o perečih sodobnih vprašanjih svetovne gospodarske, zlasti kmetijske krize, cen kmetiskim pridelkom, kmetijskih dolgov ter o drugih vprašanjih, ki teže kmeta, delavca in obrtnika!

Fr. Wernig, sreski kmet. referent, Slovenjgradec:

Naše belo govedo tu in onstran meje

(Konec.)

III. Promet z živino in nje vnovčenje.

Vsled vsestranskega pomanjkanja denarja tudi ni bilo posebnega povpraševanja po mladi plemenski živini ter so mogoče tu in tam posamezni rejci popustili glede strogosti odbire in reje visokovrednega plemenskega blaga. Z druge strani pa se je v nekaterih hlevih moralo uporabljati za plemenjenje manj vredne bibe, katerih bi se v normalnih razmerah ne bilo uporabljalo in katerih se vsled pomanjkanja denarja žal ni dalo nadomestiti z boljšimi plemenskimi živalmi. Tostvarna škoda se bo v pasmi poznala mogoče še par let. Iz navedenih razlogov je v okolišju zveze vnovčenje plem. živine nekoliko nazadovalo in se je tozadevno prodalo le 73 bikov, telic in krav. Vendar se je na drugi strani silno dvignilo vnovčenje marijadvorske živine po vnovčevalnici deželne kulture sveta, ki je od vse živine v deželi — s 3 pasmami, med katerimi je bela živina razširjena le v ¼ dežele — v poslovnem letu 1931 posredoval vnovčenje marijadvorskega goveda kot klavno blago 66,4% (vsled večje priljubljenosti bele žele živine na dunajskem trgu), ter kot vprežno in plemensko blago celo 75,9%.

IV. Odnosaji s sosednjimi istopasemskimi okoliši.

Po večletnem prizadevanju koroške marijadvorske deželne zveze in gornještajerske marijadvorske zadrugne zveze v Neumarktu je uspelo v tem poslovnem letu ustvariti med obema zvezama tudi delovno zajednico za rejo koroško-štajerske marijadvorske živine. Z izenačenjem rejskih ciljev in s skupnim delom v vnovčevalnih vprašanjih je s tem korakom posebno zajamčen nadaljnji uspeh in razvoj pasme.

3 dnevni ekskurziji 40 jugoslovanskih živinorejcev iz okrajev Slovenjgradec, Gornji grad in Prevalje je bila dana prilika proučavanja najboljših rejskih postaj in zvezne živinske razstave v St. Salvatorju. Napredek v obliki in uporabnosti naše pasme in predvsem ustroj našega združnega rejskega dela sta našla prav laskav odmev. Čeprav ob tej priliki upostavljeni gospodarski stiki z jugoslovanskim rejskim okolišem vsled splošne gospodarske krize dosedaj niso mogli najti izraza v medsebojni izmenjavi plem. živine — je prireditelj ekskurzije smatral vseeno v toliko za znaten uspeh, v kolikor je jugoslovanskim živinorejcem dal vzpodbudo za ohranitev marijadvorske živine.

V. Uspehi mlečne kontrole.

Tudi kontrola mlečnosti je zavzela v tem poslovnem letu med raznimi pospeševalnimi

sredstvi zelo važno mesto. Čeprav se je vsled prodajne krize tu in tam izrazilo mnenje, da je kontrola mlečnosti izgubila na pomenu, je vendar večji del rejcev prepričan, da je brezpogojno ohraniti in izpopolniti delo glede mlečne kontrole. Povdariti je namreč, da oddajno krizo v mleku ni toliko pripisovati nadprodukciji mleka, kakor dejstvu, da ljudje vsled pomanjkanja denarja prineso vsako kapljico mleka na trg. Brez dvoma se dandanes mnogo mleka, katerega se sicer v normalnih razmerah uporabi v domačem gospodinjstvu za vzrejo telet in pujskov — postavi na prodaj.

Ravno spričo težke gospodarske krize je treba poiskati vsa pota, da znižamo proizvajevalne stroške. V tem pogledu je izvajanje mlečne kontrole največjega pomena, ker reja krav z višjo mlečnostjo povzroči znižanje proizvodnih stroškov. Višja ali manjša prirojena in podedljiva mlečnost je spričo tega dejstva največje gospodarske važnosti in je kontrola in odbiro živine še izpopolniti. Osobito je to važno, ker se pri zvišanju mlečnosti dandanes le v najredkejših slučajih opiramo na dokup tečnih krmil in je večinoma vsled nizke cene mleka le uporaba doma pridelanih krmil rentabilna.

Razvoj in zvišanje mlečnosti v zvezi 19. živinorejskih zadrug kaže naslednja razpredelnica:

Leto	Število kontr. krav	Povprečni donos		
		mleka v kg	tolšče v %	tolšče v kg
1924	626	2347	3,70	87
1925	1460	2312	3,81	88
1926	1325	2434	3,74	91
1927	1515	2526	3,79	96
1928	2014	2485	3,90	97
1929	2121	2622	3,87	102
1930	2150	2708	3,91	106
1931	2160	2783	3,95	110

Navzlic prodajnih težkoč in nizki ceni mleka ter navzlic vsled lanske suše povzročene pomanjkanja krme, kaže torej povprečna mlečnost znatno zvišanje. To dejstvo je dokaz, da so v marijadvorski živini zasnovane prav odlične osnove glede mlečnosti.

Obvestila

TEDENSKI KOLEDAR

- 18. septembra, nedelja: Jož. Kap.
- 19. septembra, ponedeljek: Januarj.
- 20. septembra, torek: Evstahij.
- 21. septembra, sreda: Mat. Ev.
- 22. septembra, četrtek: Mavricij.
- 23. septembra, petek: Tekla.
- 24. septembra, sobota: Rupert.

Dvodnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru dne 23. in 24. septembra t. l. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja

vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je prijaviti z dopisno do 22. t. m. ravnateljstvu šole. Za nabavo potrebščin ter obrabo aparatov in strojev prispevajo udeležence Din 10.

Na banovinski kmetijski šoli v Sv. Juriju ob juž. žel. se začne novo šolsko leto 10. oktobra. Radi zvišane oskrbovalnine in težkih gospodarskih razmer se letos priglasi žal manj prosilcev, dočim se je prejšnja leta moralo veliko številu odkloniti. Uprava je zato zaprosila kr. bansko upravo, da bi v interesu izobrazbe naših kmetijskih sinov znižala oskrbovalnino ter upa, da bo kr. banska uprava to prošnjo tudi upoštevala. Uprava zato podaljšuje termin za vlaganje prošenj do 12. septembra ter poziva interese, da vložijo prošnje ter vse javne faktorje in denarne ustanove, da bi prisrskoile z delnimi prispevki domačim prosilcem v pomoč. — Uprava.

Noge se pote

V vročini se človek poti. Človek se mora potiti, ker telo samo izravnava toploto: če je toplote v telesu preveč, izločuje telo skozi luknjice (pore) v koži vodo, ki ji pravimo pot (znoj), pot pa na površini kože hlapi. Hlapienje vode pa povzroča hlad. Če vliješ vodo v lončeno posodo in posodo oviješ z mokro cunjjo, ostane voda v posodi jako dolgo hladna (važno za kosce, žanjice itd.).

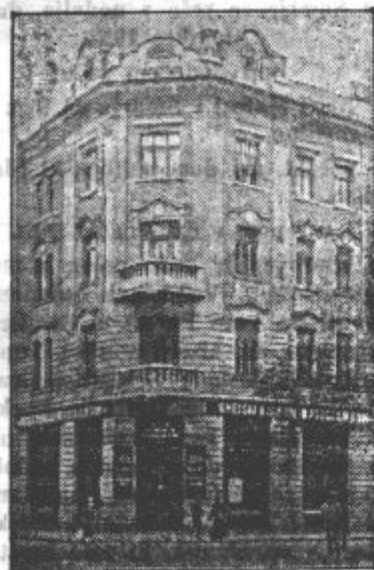
Kakor vsak del telesa tako se pote tudi noge. Navadno potenje nog ni nič hudega; neprijetno pa je, če se noge pote preveč.

Pot (znoj) se namreč zaleze v nogavice ali pa v cunjje, s katerimi imamo noge ovile in pa tudi v usnje. Tam se začne pot razkrajati in razkrojeni pot ima silno neprijeten vonj, ki ga ne prenaša vsak. Človeka, ki se mu pote noge preveč, se navadno vse ogiblje.

Prekomerno potenje nog pa lahko odpravimo brez posebnih stroškov in težav. Včasih so imeli odpravljanje potenja nog za jako nezdravo in nevarno početje, češ da potem kam drugam »udaric«. Danes vemo, da to ni res. Kakor človeku nič ne škoduje, če spravi iz sebe in s sebe čezmerno toščo (s telesnim delom in z zmernostjo v jedi in pijači), tako tudi odprava potenja na nogah nič ne škoduje.

Protij prekomernemu potenju nog dajejo danes zdravniki »formalin«. Jako dobro pa je vsekako tudi čim pogosteje umivanje nog.

Izropani trezorji. V Chicagu je neka osemčlanska tolpa v nedeljo vdrla v pisarniške prostore borznega senzala Kocha, vlomila v 300 trezorjev in uplenila približno milijon dolarjev v gotovini. Vlomilci so strahovali vse ljudi, ki so bili ob času vloma v hiši, celih 14 ur z revolverji. Šele potem, ko so oplenili vse, kar so hoteli izropati, so se odstranili, ne da bi se komu kaj zgodilo.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

v Ljubljani
Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Račun pošt. hranil št. 14.257
Brzjavljivi: „KMETSki DOM“
Telefon šte. 28-47

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5 1/2%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7%, brez odbitka davka na rento

Stanje vlog nad 35.000.000 dinarjev // Rezerve nad 900.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekajenja obrestovanja.

POSJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Splošno krojaštvo

Makso Nečimer
Ljubljana
Selenburgova ulica 4

Slapar Ludvik, slikar

Ljubljana, lžanska cesta šte. 20
prevzema vsa v
slikarsko stroko
spadajočo dela

Mlinarji!

MLINSKE KAMNE za vsakovrstno meljavo,
MLINSKA SITA, svilena in volnena,
Ia GONILNA JERMENA, VOSEK ZA JERMENA
in vse ostale mlinske potrebšćine nudi:
BRCAR & KOMP., Ljubljana, Kolodvorska 35
Ceniki brezplačni Zmerne cene!

Patentni zložljivi fotelj

posebno priporočljiv za bolnike, kateri trpe na astmi ali drugih bolećinah v nogah

I. Klobčaver
Ljubljana
Poljanska c. 17
dvorišće

Priporoča se tudi za
vsa v tapetniško
stroko spadajoća
dela po najnižjih
cenah

E K O N O M

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA
V LJUBLJANI

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoće predmete

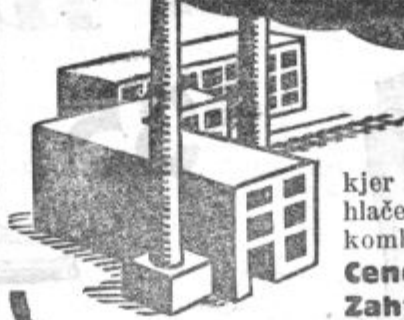

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

**PERILO ZA
GOSPODE**

PERILO ZA DAME

PERILO

je poceni, ako se dobavi
direktno iz tovarne; radi tega
pišite takoj po novi, veliki cenik

**tovarni perila
STERMECKI
CELJE št. 63**

kjer najdete za moške srajce po 22, 26, 28 Din,
hlače 16, 19, 22 Din, za dame hlače 16, 23, 30 Din,
kombineže 34, 40, 46 Din in vse drugo perilo.
Cene globoko znižane! Izbira ogromna!
Zahtevajte brezplačni, bogato ilustrirani cenik!

Čaneno olje in vse v
Firnež stroko
Emaljne in spadajoće
ostale lake blago ku-
Oljnate barve pite dobro,
Čanene tropine solidno in
po zmer-
nih cenah
pri

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarneolja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE
Ekspozitura Beograd
Podružnica: Maribor, Novi Sad. Lastnik: Franjo Medić

Manufakturna veletrgovina FRAN HREHORIĆ

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga

Zmerne cene!

Postrežba točna!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA
sukneneća blaga za moške in žen-
ske obleke. Lepa izbira svilenih
rut in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

Prazni sodi

550 do 600 hl se ugodno
prodajo v vinski kleti, prej
„Vila Kajfež“ v Koćevju,
dne 22., 23. in 24. septem-
bra 1932.

Premoženjska uprava
mesta Koćevja.

Brezobrestna
posojila

za odkup dolga, nakup
in židavo podeljuje:
„KREDITNA ZADRUGA“
LJUBLJANA
Poštni predal 307.
Sprejme zastopnike!

VSAK

zaveden kmet
bi moral
čitati naš
list!

Vsaki par pod Din 50.-

Znižujemo cene. Borimo se proti druginji.
Zaposlujeemo domače delavce. Podprite naše delo.

Bata

~~39~~ **29**

Vrsta 4432-00

Udobni čevlji z gumijastim podplatom. Za otroke Din 29.—, za ženske Din 35.—, za moške Din 39.— par. Za telovadbo.

Otroške nogavice
5, 7, 9 Din par.
Ženske nogavice
9, 19, 25 Din par.

~~49~~ **35**

Vrsta 3661-00

Moški visoki čevlji iz rujavega ali črnega boksa s trpezničnim usnjatim podplatom. Isti v različnih kombinacijah za isto ceno.

Vrsta 3222-00

Evo za dijake, ki raztrgajo vse, kar vzamejo na noge. Neraztrgljivi čevlji iz rujavega boksa z neraztrgljivim podplatom iz vulkaniziranega gumija. Vel. 26-34 Din 39.— od 35-38 Din 59.—.

~~49~~ **35**

Vrsta 2942-00

Sandale kot čevlji z močnim gumijastim podplatom. Sedaj stanejo otroški samo Din 29.—, 35.—, ženski Din 39.—, moški Din 49.—.

Moške nogavice
5, 7, 10 Din par.

~~59~~ **39**

Vrsta 1905-76

Udoben čevljiček iz belega platna obrobljen v barvah. Primeren za sprehod in strand.

~~69~~ **49**

Vrsta 5725-77

Elegantni platneni pumpe čevljički z gumijastim podplatom. Okusni in lepi. Za malo denarja mnogo udobnosti in elegancije.

~~59~~ **39**

Vrsta 3162-00

Za dečke nepremočljivi čevlji iz mastnega usnja z neraztrgljivimi podplati. Vel. od 9 do 1 1/2 t. j. od 27-34 Din 39.—, od 2 do 5 t. j. od 35-38 Din 59.—.

Kamen za platno
Din 2.—.

~~69~~ **49**

Vrsta 2145-09

Udobni in lahki čevlji z gumijastim podplatom. Za ulico, šport, vrt in dom.

~~69~~ **49**

Vrsta 4438-06

Platneni polčevlji v sivi ali rujavi barvi z gumijastim podplatom. Udobni in lahki. Služijo tudi kot telovadni čevlji.

Vsaki par pod Din 100.-

~~79~~ **69**

Vrsta 3945-03

Praktični čevlji iz črnega boksa. Najprimernejši čevlji za gospodinje za trg in vsakdnevno uporabo.

Zlica in kljukica
Din 4.—.

~~79~~ **69**

Vrsta 2927-15

Moški polčevlji iz rujavega in črnega govejega boksa z usnjenim podplatom. Najprimernejši za vsakodnevno nošnjo v lepem vremenu.

~~89~~ **79**

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za delo na polju in vsaki štrpaci.

~~99~~ **89**

Vrsta 2945-11

Okusni čevlji iz rujavega in črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodinjici za nedeljo in praznik. Isti iz laka za Din 99.—.

Snažite čevlje z našo kremo
1 škatlja Din 4.—.

~~129~~ **89**

Vrsta 1937-22

Okusni moški čevlji iz črnega ali rujavega boksa z gumijastim podplatom. Gumijasti podplat je neraztrgljiv.

Lufov vložek
Din 5.—.

Pridite v naše prodajalne, naši sotrudniki Vas pričakujejo ter Vas bodo z veseljem postregli.
Za vsaki par jamčimo!

Bata